

Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. drs. F.M.J. Hendrickx,
Adjunct-griffier van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken
Postbus 20018,
2500 EA Den Haag

Verzonden via: cie.biza@tweedekamer.nl

Onderwerp: Reactie op wetsvoorstel Samenvoeging van de gemeenten Landerd en Uden
(TK 35619)

Datum: 8 december 2020

Geachte heer Hendrickx,

Onlangs ontvingen wij uw bericht dat de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is gestart met de schriftelijke voorbereiding van het wetsvoorstel Samenvoeging van de gemeenten Landerd en Uden. Graag maken wij gebruik van de gelegenheid om schriftelijk onze reactie te geven op het genoemde wetsvoorstel.

Aanloop naar de herindeling met de gemeente Uden

Aan het besluit van de gemeenteraad van Landerd tot samenvoeging met Uden tot de gemeente Maashorst is een uitvoerig traject voorafgegaan. De bestuurlijke toekomst van de gemeente Landerd heeft sinds begin 2013 regelmatig op de politieke agenda gestaan. Na een analyse van de sterkten en zwakten van de gemeente, stonden de verkiezingen in 2014 in het teken van herindelen. Het nieuwe college besloot vervolgens in het coalitieakkoord een onderzoek in te stellen naar de behoeften van inwoners ten aanzien van eventuele schaalvergroting en intensivering van samenwerking met buurgemeenten.

In juli 2015 nam de gemeenteraad een motie aan om een raadplegend referendum te houden over de bestuurlijke toekomst van Landerd. Na de val van het college en aantreden van de nieuwe coalitie, werd in november 2015 een referendum gehouden. Daarbij konden inwoners één of meerdere opties kiezen uit 6 varianten. Het merendeel van de inwoners stemde voor een Maashorstgemeente, een samenvoeging met gemeente Uden inclusief (een deel van) gemeente Bernheze. De gemeenteraad stemde twee maanden later in met een voorstel om een herindeling met de gemeenten Uden en Bernheze nader te onderzoeken. Op dat moment had de gemeenteraad van Bernheze echter al besloten dat zij voorlopig zelfstandig te blijven en niet in te gaan op de uitnodiging.

Na een periode van intensivering van de samenwerking tussen Landerd en Uden (waaronder in de As50 samenwerking en ten aanzien van natuurgebied De Maashorst), ontstond de wens om deze samenwerking niet vrijblijvend te gaan vormgeven. Een periode van nadere uitwerking volgde, waaronder een onderzoek naar de toekomstbestendigheid van beide gemeenten.

Het zorgde ervoor dat - langs de weg van met elkaar bouwen aan de relatie en het vertrouwen over de toekomstige gezamenlijke maatschappelijke opgaven - de gemeenteraden van Landerd en Uden op 8 november 2018 de intentie uitspraken om op 1 januari 2022 één nieuwe gemeente Maashorst te vormen. Op 28 februari 2019 hebben de beide raden dat besluit bekrachtigd en de beide colleges de opdracht gegeven om te komen tot een herindelingsontwerp en –advies.

Totstandkoming van het herindelingsontwerp en –advies

De samenleving van de gemeente Landerd en Uden is in de totstandkoming van het herindelingsontwerp en –advies middels een zorgvuldig en uitvoerig participatieproces betrokken. Zo zijn in alle kernen gesprekken gevoerd met inwoners over de visie op de nieuwe gemeente Maashorst, op basis waarvan de belangrijkste speerpunten en opgaven zijn uitgewerkt. Ook vond het 'Festival gemeente Maashorst' plaats, waar inwoners, ondernemers en organisaties de gelegenheid hadden om onder meer rondom thematafels hun mening te laten horen. Op basis van alle inbreng is een gedragen Toekomstvisie Maashorst geformuleerd, die in september 2019 tijdens een consultatieronde bovendien nogmaals is getoetst onder onze inwoners.

Besluitvorming over het herindelingsontwerp- en advies

Gedurende het gehele proces zijn de diverse beelden en standpunten inzake de samenvoeging van de gemeente Landerd met Uden tot Maashorst gehoord en afgewogen, waaronder over de ongedeelde herindeling. Alles overwegende en vanuit de overtuiging dat de belangen van het gehele grondgebied en de zes kernen het beste geborgd zijn in de gemeente Maashorst, hebben de gemeenteraden van Landerd en Uden in oktober 2019 ingestemd met het herindelingsontwerp. Conform de wet Arhi heeft het herindelingsontwerp vervolgens acht weken ter inzage gelegen. Ook zijn in deze periode inloopbijeenkomsten in alle kernen georganiseerd.

In deze periode werd door het 'Actiecomité Schaijk hoort bij Oss niet bij Uden' een aanvraag in voor een raadgevend referendum over het herindelingsadvies ingediend. De gemeenteraad van Landerd besloot dat verzoek niet in te willigen, vanwege de bestendige lijn in besluitvorming, waarbij de gemeente Uden een toekomstig partner is. Tevens gaf de raad aan van mening te zijn dat een volledig en zorgvuldig proces is doorlopen, met expliciete aandacht voor participatie en co-creatie.

Op 16 april 2020 stemden de gemeenteraden Landerd en Uden - met inachtneming van de ingebrachte zienswijzen - in met het herindelingsadvies Maashorst. De gekozen volksvertegenwoordiging van Landerd besloot (evenals voor Uden het geval was) in ruime meerderheid, met 12 stemmen voor en 5 tegen. Daarmee is sprake van democratisch gelegitimeerde besluiten, waarbij de standpunten van de minderheid gehoord en gewogen zijn.

Samen op weg naar één gemeente Maashorst

Landerd wil samen met Uden één gemeente Maashorst vormen. De politieke besluitvorming was in beide gemeenten helder: een ruime meerderheid heeft ingestemd met het herindelingsadvies tot de samenvoeging van onze gemeenten. Wij vertrouwen erop dat u recht doet aan onze democratisch gelegitimeerde besluitvorming en het wetsvoorstel aanbiedt aan de Tweede Kamer voor een spoedige behandeling.

Verzoek tot inspreken

Indien de commissie van Binnenlandse Zaken besluit tot een hoorzitting over deze samenvoeging, maken wij (bij monde van de heer Van den Heuvel, fractievoorzitter Maashorst Vooruit) graag gebruik van de mogelijkheid om in te spreken. Een eventuele uitnodiging ontvangen wij graag via Elsa Weijenberg (griffier gemeente Landerd, elsa.weijenberg@landerd.nl, 06-23508204).

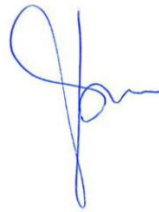
De gemeenteraad van Landerd bespreekt deze brief inhoudelijk in de raadsvergadering van 10 december. Als hiertoe aanleiding is zullen we de uitkomst hiervan aan u melden tijdens de mondelinge toelichting.

Wij zien uit naar uw reactie.

Met vriendelijke groeten,
Namens de gemeenteraad van Landerd,

de voorzitter

de griffier